

TOELICHTING OP DE VERORDENING CLIENTENPARTICIPATIE ISD BOLLENSTREEK 2009

In artikel 12, eerste lid, onderdeel d WIJ is vastgelegd dat de gemeenteraad bij verordening regels moet stellen over de wijze waarop jongeren, of hun vertegenwoordigers worden betrokken bij de uitvoering van de wet. In artikel 12, tweede lid WIJ is daaraan toegevoegd dat de regels in ieder geval betrekking hebben op de wijze waarop

- a. periodiek overleg wordt gevoerd met jongeren of hun vertegenwoordigers;
- b. de jongeren of vertegenwoordigers onderwerpen voor de agenda van dit overleg kunnen aanmelden;
- c. de jongeren of vertegenwoordigers worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie.

Aansluiten bij cliëntenparticipatie WWB

Artikel 12 WIJ is op het punt van de cliëntenparticipatie qua strekking identiek aan artikel 47 WWB. Krachtens dat artikel dient iedere gemeente een verordening vast te stellen m.b.t. cliëntenparticipatie in het kader van de WWB. De ISD gemeenten kennen een dergelijke verordening (met een huishoudelijk reglement). Met het instellen van een cliëntenraad en het regelen van en uitvoering geven aan de in de wet gegarandeerde bevoegdheden (recht op periodiek overleg, recht op agendering onderwerpen en verkrijgen informatie), hebben de gemeenteraden aan de opdracht van de wetgever voldaan.

Het ligt voor de hand bij de vormgeving van cliëntenparticipatie in het kader van de WIJ aansluiting te zoeken bij de reeds geregelde en bestaande cliëntenparticipatie in het kader van de WWB. Diverse argumenten pleiten daarvoor:

- eenvoudig te regelen en te realiseren (beperkte aanpassing verordening vaak voldoende);
- efficiënt (één overleg in plaats van twee);
- WWB en WIJ kennen overlap en raakvlakken (juist om die reden en om de eenheid in beleid te waarborgen is één vorm van cliëntenparticipatie voor WWB en WIJ gewenst);
- De regering beveelt aansluiting bij cliëntenparticipatie in het kader van de WWB aan (zie Kamerstukken II 2008-2009, 31775, nr. 7, p. 23).

Een en ander wordt geformaliseerd door de verordening cliëntenparticipatie ISD Bollenstreek 2008 in te trekken en daarvoor in de plaats te stellen de verordening cliëntenparticipatie ISD Bollenstreek 2009. Beide verordeningen komen overigens vrijwel geheel met elkaar overeen. Het daarbij behorende huishoudelijk reglement behoeft gelet op de geringe wijzigingen niet aangepast te worden. Het is niet nodig om in het reglement een bepaling op te nemen dat een of meer "zetels" gereserveerd worden voor jongeren. De cliëntenraad wordt immers geacht ook over de WIJ te adviseren. Uiteraard zal er naar gestreefd worden een of meer jongeren te interesseren voor de cliëntenraad.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Vooreerst dient opgemerkt te worden dat in de huidige praktijk van de ISD Bollenstreek de cliëntenparticipatie voor aangelegenheden op het terrein van Werk en Inkomen al enige jaren is gewaarborgd door middel van een cliëntenraad. De werkwijze van deze cliëntenraad was voor een groot deel vastgelegd in de verordening cliëntenparticipatie (oud). Aangezien die werkwijze sterk wordt beïnvloed door de samenstelling van de cliëntenraad en het verloop er van is er voor gekozen om een en ander zo min mogelijk in een verordening vast te leggen maar in een door het dagelijks bestuur vast te stellen huishoudelijk reglement. Naar aanleiding hiervan is er ook voor gekozen om in deze verordening nog slechts op hoofdlijnen invulling te geven aan de cliëntenparticipatie. Al het overige wordt met behulp van bedoeld reglement nader geregeld. Dit biedt tevens als voordeel dat wijzigingen in werkwijze e.d. sneller kunnen worden doorgevoerd.

Artikel 1 - Begripsbepalingen.

Behoeft geen nadere toelichting

Artikel 2 – Opdracht aan het dagelijks bestuur

Behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 3 - Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

In dit artikel wordt de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur geformuleerd. Deze reikt verder dan alleen gestalte geven aan de cliëntenparticipatie door middel van het instellen van een

cliëntenraad. Omdat deze verordening op hoofdlijnen is geformuleerd zal het dagelijks bestuur er bijvoorbeeld ook zorg voor dragen dat er een huishoudelijk reglement wordt opgesteld en vastgesteld. In de verordening is aangegeven wat er in ieder geval in het huishoudelijke reglement geregeld dient te worden. Daarbij is gekozen voor een ruime formulering, maar in concreto zullen in het huishoudelijke reglement zaken worden geregeld die verband houden met bijvoorbeeld de wijze van selectie van de leden, de wijze van benoeming, redenen voor beëindigen van het lidmaatschap, de taken van de voorzitter en de secretaris en de vergaderorde van de cliëntenraad. In dit artikel is ook aangegeven dat de leden op individuele titel zitting in de cliëntenraad hebben en alleen zichzelf en niet een achterban vertegenwoordigen. In die zin was en is de cliëntenraad eerder een cliëntenpanel dan een raad. Bij een cliëntenraad denkt men immers vooral aan een collectieve belangenbehartiging waarbij een achterban wordt vertegenwoordigd. Bij de vaststelling van de oude verordening hebben de ISD gemeenteraden echter uitdrukkelijk gekozen voor een lichtere vorm van participatie naar het idee van een cliëntenpanel. Tijdens het besluitvormingsproces is echter wel de naam "panel" vervangen door "raad" zonder dat men hiermede een zwaardere vorm van participatie beoogde. Ook deze verordening brengt hierin geen wijziging.

Artikel 4 – Zittingsduur leden cliëntenraad

De ervaring leert dat er onder de cliëntenraadsleden sprake is van een groot verloop. Daarom is ook niet nodig om de zittingsduur van de raadsleden (te zeer) in tijdsduur te beperken voor de doorstroom. In de oude verordening was het lidmaatschap nog tot in beginsel 2 jaar beperkt. Thans wordt deze termijn gesteld op in beginsel maximaal 4 jaar.

Artikel 5 - Taken en bevoegdheden

Dit artikel bepaalt de reikwijdte en bevoegdheden van de cliëntenraad.

De cliëntenraad functioneert als adviesorgaan van het dagelijks bestuur. Behalve adviserende taken heeft de cliëntenraad ook recht op initiatief. De cliëntenraad kan op verzoek van het dagelijks bestuur advies uitbrengen over aangelegenheden op het terrein van Werk en Inkomen, maar kan zeker ook zelf het initiatief nemen. Het dagelijks bestuur moet de adviezen laten meewegen in zijn besluitvorming. Mocht de cliëntenraad het overigens niet eens zijn met het "gewogen" voorstel van het dagelijks bestuur aan de gemeenteraden dan kunnen leden van de cliëntenraad nog altijd de weg van de reguliere inspraak bewandelen. In het artikel wordt ook nadrukkelijk geregeld ten aanzien van welke aangelegenheden de cliëntenraad geen adviesrecht of recht op initiatief heeft. Zo is het niet de bedoeling dat de cliëntenraad zich bezighoudt met bijvoorbeeld interne, de organisatie van de ISD Bollenstreek betreffende zaken of met de behandeling van individuele zaken en klachten. Hiervoor zijn immers andere procedures in het leven geroepen. Beleidsterreinen buiten de WWB om, maar die wel de positie van de cliënt kunnen beïnvloeden (bijvoorbeeld de WMO) vallen buiten de reikwijdte van de advisering. In de verordening is ook neergelegd dat de cliëntenraad niet reeds bij de eerste start van de beleidsvorming wordt betrokken. In verband met vaak aanwezige belangentegenstellingen zou dit een moeizaam beleidsproces kunnen opleveren. Evenmin zou het goed zijn als de cliëntenraad pas participeert nadat het beleid is uitgewerkt en het dagelijks bestuur besloten heeft.

Aldus zou de participerende cliënt geconfronteerd worden met een beslissing van de ISD Bollenstreek waarop hij op grond van de huidige gemeenschappelijke regeling ISD Bollenstreek slechts via het inspraakrecht bij de raadscommissie nog invloed kan uitoefenen. De keuze is gemaakt om de cliëntenraad in het beleidsproces te betrekken op het moment dat het beleid ambtelijk is uitgewerkt (niet eerder) maar voordat het dagelijks bestuur zich hierover heeft uitgesproken. Wel is het wenselijk dat het uitgewerkte ambtelijk stuk eerst wordt voor besproken met de directeur van de ISD Bollenstreek, alvorens dit te laten adviseren door de participerende cliënten.

Door deze handelwijze wordt enerzijds inhoud gegeven aan cliëntenparticipatie en wordt anderzijds geen nodeloos tijdsverlies geleden, indien bijvoorbeeld het dagelijks bestuur van de ISD Bollenstreek in plaats van de directeur zou moeten besluiten tot het "vrijgeven voor de participatie".

Artikel 6 - Onkostenvergoeding

De cliëntenraad heeft de status van een adviesorgaan. Daarbij dienen de onkosten voor het bijwonen van vergaderingen ook te worden vergoed. Daarnaast dienen deze vergoedingen te worden gekwalificeerd als onkostenvergoedingen. Deze vergoedingen dienen niet te worden gezien als middelen, zoals vermeld in artikel 31, eerste lid van de wet. Het dagelijks bestuur stelt per kalenderjaar de hoogte van de onkostenvergoeding vast. Per 1 januari 2008 bedraagt deze overigens € 40 per vergadering met een maximum van € 40 per maand. Jaarlijks zal dit bedrag geïndexeerd worden. De cliëntenraadsleden worden geacht hiervan alle onkosten te kunnen betalen, met

uitzondering van de kosten die verband houden met het volgen van de (introductie)cursus cliëntenparticipatie en het bijwonen van vergaderingen van het landelijke cliëntenplatform. Daarnaast is het de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur om de cliëntenraad zoveel mogelijk te faciliteren. (art. 3 lid 5). Daarbij kan gedacht worden aan het beschikbaar stellen van vergaderruimte, het gebruik mogen maken van de (kleuren)printer etc.

Artikel 7- Onvoorziene omstandigheden

Dit artikel behoeft geen toelichting

Artikel 8- Citeertitel

Dit artikel behoeft geen toelichting

Artikel 9 - Inwerkingtreding

Dit artikel behoeft geen toelichting

Artikel 10- Intrekking

Dit artikel behoeft geen toelichting